

Underbilag a. til Bilag 10.

Til Formanden for det af Justitsministeriet under 7. Juni 1929 nedsatte Udvalg til Forberedelse af Ændringer i Retsplejeloven.

Efter at jeg i Gaar er kommet hjem fra min Studierejse til Tyskland, hvilken Rejse har strakt sig over 11 Dage og omfattet Besøg i Berlin, Dresden, Leipzig og Hamborg, skal jeg efter Aftale herved i Korthed redegøre for de af mig indhøstede Erfaringer.

I Berlin overværede jeg nogle enkelte Retsforhandlinger for „udvidet“ Schöffengericht (2 Dommere + 2 Schöffen), i Retsbygningen i Moabit bl. a. nogle Scener af den ogsaa herhjemme meget omtalte Stinnes Proces. Ogsaa i Hamborg overværede jeg nogle Retsforhandlinger; men mit væsentligste Studium paa dette Omraade fandt dog Sted i Dresden, hvor jeg overværede Forhandlinger baade i 1. Instans og i Appellinstansen.

Af disse Retsforhandlinger skal jeg særlig omtale en Forhandling, der fandt Sted i den lille By Pilitz ved Elben nær Dresden.

Sagen drejede sig om et Sammenstød mellem et Herskabsautomobil og en Motorcykle. Baade Chaufføren og Motorcyklisten stod som tiltalt. Retten sattes i Forsamlings-salen i Værtshuset i Pilitz, nogle faa Minutters Gang fra Ulykkesstedet. Efter at de tiltalte og alle Vidnerne — det drejede sig om 7—8 Stykker — var afhørte, begav man sig ud til Ulykkesstedet, en skarp Kurve paa Vejen mellem Pilitz og Dresden. Der foretoges nu paa Stedet i Rettens Overværelse Demonstrationer med Prøvekørsler, Vidneplacering o. s. v. Det var mig paafaldende, og Dommerne (Sagen behandledes for udvidet Schöffengericht) bekræftede bagefter at have faaet samme Indtryk, at Billedet af det passerede tegnede sig væsentligt anderledes paa Aastedet end i Retssalen. Saaledes var det bl. a. bemærkelsesværdigt, at en i Grøften anbragt Telefonmast, som efter det fuldt ud korrekte Rids at dømme ikke skulde kunne spille nogen som helst Rolle, faktisk, naar man saa Ulykkesstedet, virkede forvirrende for de vejfarende, hvilket ogsaa var bemærket af et enkelt af Vidnerne, hvis Udsagn desangaaende man i Retten havde mødt med Skepsis under Henviisning til Ridset.

Ogsaa i anden Henseende er denne Sag oplysende, nemlig med Hensyn til Læggdommernes Forhold ved Afstemningen (dennes Forløb blev nemlig røbet for mig, og jeg mener under Forventning om Diskretion at være berettiget til at lade Meddelelsen gaa videre til Udvalgets Medlemmer).

Man erindrer, at det drejede sig om et Sammenstød mellem en Herskabsvogn og en Motorcyklist. Vognen tilhørte en meget velhavende Fabrikant; Motorcyklisten var en fattig ung Mand, der ved Sammenstødet var blevet Invalid, idet han mistede sit ene Ben. Han gjorde i Retten et yderst ynkværdigt Indtryk, da han fremstillede sig humpende paa sine Krykker. Alt laa saaledes til Rette for, at Sympatien skulde være paa hans Side, og man kunde vel egentlig have ventet, at de to Schöffen, der begge var pæne Mænd, paa Forhaand skulde være indstillede paa at tage hans Parti mod Chaufføren, navnlig da dette, saaledes som Erstatningsregelen er i Tyskland, vilde være af afgørende Betydning for hans Erstatningskrav. Men i Retten var der Enstemmighed for at frifinde Chaufføren, hvorimod de to Schöffen og den ene juridiske Dommer overstemte Retsformanden, der ogsaa vilde frifinde Motorcyklisten, og dømte denne sidste til en ganske vist meget ringe Bøde, der fastsattes til kun 30 Mark under Hensyn til den ham overgaaede Ulykke.